

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. június 26.
(OR. en)

10555/18

ELARG 41
COWEB 102

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	10374/18
Tárgy:	BŐVÍTÉS, VALAMINT A STABILIZÁCIÓS ÉS TÁRSULÁSI FOLYAMAT – A Tanács következtetései

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a bővítésről, valamint a stabilizációs és társulási folyamatról szóló, a Tanács által 2018. június 26-án elfogadott tanácsi következtetéseket.

ÁLTALÁNOS ÜGYEK TANÁCSA

**A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI A BŐVÍTÉSRŐL, VALAMINT A STABILIZÁCIÓS ÉS
TÁRSULÁSI FOLYAMATRÓL**

1. A Tanács nyugtázza „Az EU bővítési stratégiája” című, 2018. április 17-i bizottsági közleményt, valamint a Montenegróról, Szerbiáról, Törökországról, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságról, Albániáról, Bosznia-Hercegovináról, illetve Koszovóról* szóló jelentéseket. A Tanács üdvözli a Bizottság új módszertanának alkalmazását, illetve az ahhoz tartozó jelentéstételi ciklus összehangolását a gazdasági reformprogramok értékelésével. A Tanács szintén nyugtázza a Bizottság 2018. február 6-i „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című közleményét.
2. A Tanács ismét megerősíti kötelezettségvállalását a bővítés mellett, amely az Európai Tanács 2006. december 14–15-i ülésén jóváhagyott, megújított bővítési konszenzussal és az azt követő tanácsi következtetésekkel összhangban a jövőben is az EU egyik kulcsfontosságú politikája marad. A bővítés továbbra is stratégiai befektetést jelent az európai béke, demokrácia, jólét, biztonság és stabilitás szempontjából. Az alapvető európai értékek támogatása és az azok melletti elköteleződés tudatos választás kérdése, és minden uniós tagságra törekvő partner számára elengedhetetlen. Ennek megfelelően a Tanács elvárja a partnerektől, hogy vállaljanak felelősséget, és kötelezzék el magukat teljes körűen az európai értékek, valamint a polgáraik érdekében meghozandó reformok végrehajtásának erőteljes ösztönzése mellett. Az eddig elért eredményekre építve a Tanács üdvözli a nyugat-balkáni partnereknek a szófiai csúcstalálkozón tett kötelezettségvállalását és a szófiai nyilatkozatban foglaltakhoz való igazodásukat. Emlékeztetve a szaloniki cselekvési programra és a szófiai nyilatkozatra, a Tanács ismételten kiemeli, hogy az EU egyértelműen elkötelezett a Nyugat-Balkán európai perspektívája mellett. Az EU eltökélt szándéka, hogy a régió politikai, gazdasági és társadalmi átalakulásának támogatása érdekében minden szinten megerősítse és növelje szerepvállalását, többek között a segítségnyújtás oly módon történő fokozásával, amely a Nyugat-Balkán által a jogállamiság, valamint a társadalmi-gazdasági reformok terén tett kézzelfogható előrelépésen alapul. Törökország továbbra is tagjelölt ország és számos területen a továbbiakban is kulcsfontosságú partner marad az Unió számára.

* Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

3. A korábbi tanácsi következtetésekkel összhangban és a koppenhágai politikai kritériumok, valamint a stabilizációs és társulási folyamat keretében – amely továbbra is közös keretként szolgál a nyugat-balkáni partnerekkel fennálló kapcsolatokhoz – a Tanács újólág megerősíti, hogy a megújított bővítési konszenzusnak megfelelően méltányos és szigorú feltételrendszerre, illetve a saját érdem elvének alkalmazására van szükség, és a folyamat során az Unió új tagállamok felvételével kapcsolatos képességét is figyelembe kell venni, annak minden dimenziójában.
4. A Tanács hangsúlyozza az alapvető reformokra való folyamatos összpontosítás szükségességét a jogállamiság, az alapvető jogok, a gazdasági fejlődés és a versenyképesség, a demokratikus intézmények megerősítése és a közigazgatási reform területén továbbra is tapasztalható strukturális hiányosságok kezelése érdekében. Mindenekelőtt a csatlakozási tárgyalások általános üteme szempontjából továbbra is alapvetően fontos, hogy ezeken a kulcsfontosságú területeken meggyőző eredmények szülessenek a reformok végrehajtása terén, illetve hogy az ország konkrét és kézzelfogható eredményeket tudjon felmutatni.
5. A jogállamiság az EU sarokkövét jelentő olyan alapvető érték, amely a bővítési folyamatnak és a stabilizációs és társulási folyamatnak is központi elemét képezi. Reformokra van szükség az e téren, különösen az igazságügyi reform, a független, pártatlan, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatás biztosítása, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint az alapvető jogok, ezen belül a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme, a nemzeti kisebbségekkel szembeni megkülönböztetésmentes bánásmód, továbbá a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokkal – így a romákkal, valamint a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI) személyekkel – szembeni hátrányos megkülönböztetés megszüntetése terén jelenleg még fennálló fontos kihívások kezeléséhez. A véleménynyilvánítás szabadságának és a média függetlenségének helyzete továbbra is különösen komoly problémát jelent, amelyet kiemelt feladatként kell határozottan és hatékonyan megoldani. Sürgős és konkrét lépéseket kell tenni az újságírók megfélemlítésének, az őket érő fenyegetéseknek és az őket célzó támadások megelőzésének, illetve a már megtörtént esetek megoldásának érdekében. A nemek közötti egyenlőség biztosítása, valamint a nők és a gyermekek jogainak tiszteletben tartása terén ugyancsak további munkára van szükség. További előrelépésre van szükség a közigazgatási reformot illetően a kormányzás minden szinten történő megerősítése és javítása érdekében. A Tanács aggodalommal veszi tudomásul a parlamentek bojkottjára irányuló tendenciákat. Az inkluzív politikai párbeszéd biztosítása, különösen a parlamentben, illetve a társadalmi szervezetek nagyobb szerepe továbbra is a jól működő demokrácia nélkülözhetetlen alkotóeleme. A Tanács hangsúlyozza az EBESZ előírásaival összhangban álló szabad, tisztességes és átlátható választások fontosságát.

6. A gazdasági kritériumok tekintetében a Tanács üdvözli és osztja a jelentős strukturális, gazdasági és szociális kihívások kezelésének szükségességére vonatkozó bizottsági elemzést. A Tanács minden partnert ösztönöz az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében 2018. május 25-én elfogadott együttes következtetésekben rögzített intézkedéseknek a partnerek gazdasági reformprogramjai alapján történő végrehajtására. A gazdasági reformok és a jogállamiság megerősítése egymást kölcsönösen erősítő előnyökkel járnak. A Tanács hangsúlyozza a strukturális nehézségek kezelésének, valamint a gazdasági kormányzás, a versenyképesség, az üzleti és beruházási környezet, az államháztartás fenntarthatósága, a növekedés és a munkahelyteremtés javításának a fontosságát. A Tanács ismételten hangsúlyozza az elitelvándorlás kezelésének, valamint a fiatalok számára további lehetőségek teremtésének és kedvező jövőkép biztosításának a jelentőségét.
7. A jószomszédi kapcsolatok és a regionális együttműködés a bővítési, valamint a stabilizációs és társulási folyamat alapvető elemei maradnak. A Tanács üdvözli az elért eredményeket, és ismételten hangsúlyozza a regionális együttműködésnek a szófiai csúcstalálkozón is kiemelt jelentőségét, és azon belül is különösen a régióon belül és az EU tekintetében megvalósított hálózatfejlesztésnek a fontosságát. A Tanács teljes mértékben támogatja az inkluzív regionális együttműködést megerősítő konstruktív kezdeményezéseket és struktúrákat. A Tanács szorgalmazza, hogy kerüljön sor további erőfeszítésekre annak érdekében, hogy – többek között a tolerancia előmozdítása révén – sikerüljön túllépni a múlt örökségén és előmozdítani a megbékélést. El kell kerülni az olyan nyilatkozatokat és fellépéseket, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják a jószomszédi kapcsolatokat és a vitás kérdések békés rendezését. Határozott erőfeszítésre és erős politikai elkötelezettségre van szükség a fennálló bilaterális viták megoldásának biztosításához. A Tanács újólá hangsúlyozza, hogy a háborús bűncselekményekkel kapcsolatos belföldi ügyeket megkülönböztetésmentes módon kell kezelni, foglalkozni kell a büntetlenség kérdésével és biztosítani kell az elszámoltathatóságot, többek között érdemi regionális együttműködés, valamint a nemzetközi büntetőtörvényszékek mechanizmusával és a szakosodott tanácsokkal folytatott teljes körű együttműködés és munkájuk maximális támogatása révén. A fennálló vitákat és vitás kérdéseket a nemzetközi joggal és az elfogadott elvekkel – így például a jogutódlási kérdésekről szóló megállapodással – összhangban kell megoldani.

8. A Tanács újfent hangsúlyozza a külpolitikai kérdésekkel kapcsolatos együttműködés elmélyítésének fontosságát, és várakozással tekint az elé, hogy a régió országai fokozottabban igazodjanak az EU-nak a közös kül- és biztonságpolitika területén kifejezett álláspontjaihoz, mindenekelőtt azokkal a kérdésekkel – így például a korlátozó intézkedésekkel és a hibrid fenyegetések leküzdésével – kapcsolatban, ahol jelentős közös érdekek forognak kockán. Az Unióhoz való csatlakozás választás kérdése, amelyhez az szükséges, hogy az érintettek átvegyék azokat az elveket, értékeket és célokat – a közös kül- és biztonságpolitikával való teljes körű harmonizáció elérését és az ezzel ellentétes fellépésektől való tartózkodást is beleértve –, amelyeket az Unió a szomszédságában és azon túl igyekszik előmozdítani.
9. A Tanács – bár tudatában van annak, hogy a vízumliberalizáció fontos eredmény a polgárok számára – ösztönzi a Bizottságot, hogy többek között a nyomkövetési mechanizmusa révén továbbra is szorosan kísérje figyelemmel a vízumliberalizáció valamennyi feltételének teljesítését. Emlékeztetve a felfüggesztési mechanizmusra, a Tanács arra ösztönzi az érintett hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy csökkenjen a régióbeli állampolgárok által benyújtott, nyilvánvalóan megalapozatlan menedékkérelmek száma.
10. A terrorizmus, a radikalizálódás és a szervezett bűnözés továbbra is biztonsági fenyegetést jelent az EU-ra és az egész régióra nézve. A Tanács az Európai Tanács és a Tanács korábbi idevágó következtetéseivel összhangban emlékeztet egyrészt a terrorizmus elleni uniós fellépés külső dimenziójának, másrészt a Törökországgal és a nyugat-balkáni partnerekkel a terrorizmus elleni küzdelem terén folytatott együttműködés további erősítésének a jelentőségére, különös tekintettel a külföldi terrorista harcosok és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre, a radikalizálódás megelőzésére és az ellene folyó küzdelemre, a megerősített határforgalom-ellenőrzésre, valamint a tűz- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme elleni küzdelemre. A szervezett bűnözés elleni küzdelemben is további erőfeszítésekre és kézzelfogható eredményekre van szükség. Emlékeztetve az Unió támogatására, nevezetesen az integrált belső biztonsági kormányzás révén nyújtott támogatásra, a Tanács ismételten felszólítja a partnereit, hogy folytassák erőfeszítéseiket, és tartassák be e területeken a jogi és operatív intézkedéseket.

11. A Tanács elismerését fejezi ki Törökországnak és a Nyugat-Balkánnak a migrációs válság kezelése érdekében tett újabb erőfeszítéseikért és a konstruktív együttműködésükért, ami egyértelmű eredményekkel járt. A Tanács ismételten kiemeli, hogy folytatni kell az EU–Törökország nyilatkozat végrehajtását és a nyugat-balkáni útvonal mentén lévő partnerek támogatását. További intézkedésekre van szükség az elegendő közigazgatási és a végrehajtási kapacitás biztosítása és a migrációs kihívások kezelése, többek között a migráncscsempészás elleni küzdelem érdekében. Az EU – többek között a törökországi menekülteket támogató uniós eszköz révén – folytatni fogja azt a pénzügyi támogatást és technikai segítségnyújtást, amelyet az e téren folyó együttműködés megerősítéséhez biztosít.
12. A Tanács változatlanul hangsúlyozza, hogy stratégiai kommunikációt kell folytatni annak érdekében, hogy a lakosság támogassa és megértse a bővítéssel járó előnyöket és kötelezettségeket, és fel kell lépni a félretájékoztatás ellen. A Tanács kiemeli minden partner felelősségét ezen előnyök és kötelezettségek, valamint az uniós értékek és perspektívák melletti saját elkötelezettségük világos kommunikálásával kapcsolatban. Továbbra is alapvető jelentőségű emellett az is, hogy az EU és a tagállamai – többek között a nyugat-balkáni stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoport segítségével – mind a partnerek, mind az uniós polgárok irányában hatékonyabbá tegyék stratégiai kommunikációs politikájukat.
13. A Tanács emlékeztet arra, hogy az EU – elsősorban az Előcsatlakozási Támogatási Eszközön (IPA II) keresztül, amelynek féléves értékelése már a véglegesítés szakaszában tart – folyamatos pénzügyi és technikai támogatást nyújt a bővítési, illetve a stabilizációs és társulási folyamathoz. Ezentúl is kiemelt figyelmet kell fordítani a legfontosabb prioritásokra, valamint arra, hogy a pénzügyi támogatás mértéke jobban tükrözze az előcsatlakozási stratégia végrehajtásában elért általános eredményeket, például az elért haladás és eredmények alapján megállapított teljesítményjutalékok révén.
14. A Tanács üdvözli a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjének elindulását, amely a Bizottság 2018. február 6-án elfogadott közleményének releváns szempontjaira épít.

BŐVÍTÉS

MONTENEGRÓ

15. A Tanács üdvözli a Montenegróval folytatott csatlakozási tárgyalások tekintetében összességében elért eredményeket: a 35 tárgyalási fejezetből eddig 31-et nyitottak meg, 3-at pedig ideiglenesen lezártak. A teljes körűen kiépített intézményi kerettel és a java részben létrehozott jogi kerettel a jogállamisági rendszer egészének most már kézzelfoghatóbb eredményeket kell felmutatnia, valamint az eredmények nyomon követésének is erőteljesebbé és fenntarthatóbbá kell válnia. A Tanács mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy a jogállamisággal és az alapvető jogokkal kapcsolatos fejezetek tekintetében elért eredmények, ahogyan az a tárgyalási keretben szerepel, a továbbiakban is meghatározzák a csatlakozási tárgyalások átfogó ütemét. Ezért Montenegrónak most a 23. és a 24. fejezetre vonatkozó időközi kritériumok teljesítésére és a vonatkozó cselekvési tervek végrehajtására kell összpontosítania a reformtörekvéseit.
16. A Tanács határozottan arra ösztönzi Montenegrt, hogy – a hatékony nyomozásokat, büntetőeljárásokat és jogerős ítéleteket is beleértve – fokozza a korrupció, a szervezett bűnözés, a pénzmosás és az emberkereskedelem elleni küzdelmet, továbbá érjen el javulást a bűncselekményekből származó vagyon lefoglalásával és elkobzásával kapcsolatban. A nemrégiben újságírókkal szemben elkövetett támadások rávilágítanak arra, hogy a hatóságoknak sürgősen garantálniuk kell egy olyan biztonságos légkört, amely kedvezően hat a véleménynyilvánítás szabadságára és a média függetlenségére. További intézkedésekre van szükség a közigazgatási reform továbbviteléhez és az intézmények függetlenségének megerősítéséhez is.
17. A gazdasági reformokat illetően a Tanács az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott együttes következtetésekkel összhangban megelégedettséggel nyugtázza a gazdasági növekedés folyamatosságát és arra ösztönzi Montenegrt, hogy hozzon intézkedéseket a költségvetési fenntarthatóság biztosítása, a jelentős államadósság és a kereskedelmi hiány csökkentése, az üzleti környezet javítása, valamint a reformoknak az olyan fontos területeken történő előmozdítása érdekében, mint például a közbeszerzések és a munkaerőpiac.

18. A választásokat illetően a montenegrói hatóságoknak foglalkozniuk kell a nemzetközi megfigyelők által jelzett valamennyi szabálytalansággal, továbbá a választási keret iránti bizalom fokozása érdekében fenn kell tartaniuk az átfogó és inkluzív választásireform-folyamat melletti politikai elkötelezettségüket. A Tanács újólág hangsúlyozza, hogy továbbra is az összes fél felelőssége, hogy a politikai vita visszatérjen a parlamentbe.
19. A Tanács melegen üdvözli, hogy Montenegró továbbra is konstruktív szerepet tölt be a regionális együttműködés továbbfejlesztésében és a jószomszédi kapcsolatok erősítésében.
20. A Tanács komoly elismerését fejezi ki Montenegrónak a külpolitikai kérdéseket érintő következetes együttműködéséért, és mindenekelőtt azért, hogy folyamatosan teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához.

SZERBIA

21. A Tanács üdvözli a csatlakozási tárgyalások tekintetében összességében elért eredményeket: a 35 tárgyalási fejezetből eddig 14-et nyitottak meg, 2-t pedig ideiglenesen lezártak. A Tanács emlékeztet arra, hogy a jogállamisággal és az alapvető jogokkal kapcsolatos fejezetek, valamint a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok normalizálása tekintetében elért eredmények, ahogyan az a tárgyalási keretben szerepel, alapvető fontosságúak és a továbbiakban is meghatározzák a csatlakozási tárgyalások átfogó ütemét. A meggyőző eredményekhez vezető jövőbeli reformoknak továbbra is a 23. és a 24. fejezetre vonatkozó időközi kritériumok teljesítésén és a vonatkozó cselekvési tervek végrehajtásán kell alapulniuk.
22. A Tanács üdvözli, hogy a szerb kormány újólág megerősítette elkötelezettségét az uniós csatlakozás mellett, amelyet stratégiai célkitűzésének tekint. Elengedhetetlen, hogy ezt a stratégiai választását most már aktívabban és egyértelműbben kommunikálja a nyilvános viták során.

23. A Tanács ösztönzi Szerbiát, hogy a jogállamiság területén jelentősen fokozza reformtörekvéseit, és hogy mindenekelőtt biztosítsa az igazságszolgáltatási rendszer függetlenségét és átfogó hatékonyságát. Különös figyelmet kell fordítani az e területtel kapcsolatos reformok tényleges végrehajtására, így például hatékony vizsgálatokkal, büntetőeljárásokkal és jogerős ítéletekkel kézzelfogható eredményeket és fenntartható előrehaladást kell elérni, mindenekelőtt a korrupció, a szervezett bűnözés és a pénzmosás elleni küzdelem tekintetében. Egyre aggasztóbb, hogy nincs előrelépés a véleménynyilvánítás szabadsága területén. A hatóságoknak kiemelt feladatként olyan biztonságos légkört kell garantálniuk, amely elősegíti a véleménynyilvánítás szabadságának akadálytalan gyakorlását és a média függetlenségét, többek között azáltal, hogy fokozzák az újságírókkal szembeni támadások kivizsgálására irányuló erőfeszítéseiket. Szerbiának különös figyelmet kell fordítania az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartására – így például a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő csoportok védelmére – és a nemzeti kisebbségekkel szembeni megkülönböztetésmentes bánásmódra Szerbia egész területén, különösen az oktatás, a kisebbségi nyelvek használata, a médiaszolgáltatások kisebbségi nyelven történő igénybevétele, valamint a kisebbségi nyelveken történő vallásgyakorlás terén. Haladéktalanul és határozottan fel kell lépni a gyűlöletbeszéddel, a megfélemlítésekkel és a támadásokkal szemben. A Tanács újílag felszólít a vonatkozó stratégiai dokumentumokban foglalt tényleges végrehajtására. Ezenkívül javítani kell az átláthatóságot, az inkluzivitást és a jogalkotás minőségét, többek között a civil társadalom szerepvállalása tekintetében kedvező környezet kialakításának előmozdításával. Sürgős előrelépésre van szükség a független szervek és a demokratikus intézmények megfelelő működése, így például a parlamenti felügyelet, valamint az alkotmányreform tekintetében. A legutóbbi választások nyomán a Tanács hangsúlyozza, hogy a nemzetközi választási megfigyelők ajánlásait kiemelt feladatként végre kell hajtani. A Tanács kiemeli továbbá a háborús bűncselekmények belföldi kezelésének és annak a fontosságát, hogy teljes körű együttműködés valósuljon meg a nemzetközi büntetőtörvényszékek mechanizmusával (MICT).
24. A gazdasági reformokat illetően a Tanács az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott együttes következtetésekkel összhangban megelégedettséggel nyugtázza a folyamatos előrelépéseket és arra ösztönzi Szerbiát, hogy folytassa az üzleti környezet javítását, kezelje az államadósság kérdését, valamint érjen el eredményeket a strukturális reformok végrehajtása terén, különösen az energetikai és a közlekedési ágazatot, a munkaerőpiacot, az adóhatóságot és a közbeszerzéseket illetően, beleértve az állami tulajdonban lévő vállalatok szerkezetátalakítását és privatizációját is.

25. A Belgrád és Pristina között az EU közvetítésével zajló párbeszédet illetően a Tanács üdvözli, hogy mindkét fél kötelezettséget vállalt a főképvisező felé arra vonatkozóan, hogy kapcsolataik átfogó normalizálására törekednek, többek között egy jogilag kötelező erejű megállapodás formájában, ami kulcsfontosságú az európai uniós kilátásaik szempontjából és meghatározó a régió fenntartható stabilitása szempontjából is.
26. A Tanács üdvözli az irányítási csoport már régóta esedékes, arra irányuló munkájának megkezdését, hogy megszövegezze a szerb többségű koszovói települések szövetségének/közösségének statútumát a 2013. évi brüsszeli megállapodással, valamint a 2015. augusztusi megállapodással összhangban, és mindkét féltől konstruktív részvételt vár el a folyamatban annak érdekében, hogy mielőbb megvalósuljon ez a régóta tett kötelezettségvállalás. A Tanács az energiaügyi megállapodás végrehajtásának még útjában álló akadályok mihamarabbi felszámolására szólít fel. Figyelemmel a lassú előrehaladásra, a Tanács hangsúlyozza, hogy fontos befejezni az összes, korábban kötött megállapodás végrehajtását, különös tekintettel a mitrovicai híddal, az integrált határigazgatással és az oklevelek kölcsönös elismerésével kapcsolatban kötött megállapodásokra. A Tanács sürgeti Szerbiát, hogy minél előbb, a jóhiszeműség szellemében hajtsa végre a korábban létrejött összes megállapodást, és konstruktívan működjön együtt Koszovóval a jövőbeli megállapodások kidolgozásában és végrehajtásában. A Tanács üdvözli az igazságügyi megállapodás 2017 őszi végrehajtását, amely biztosítja, hogy integrált igazságszolgáltatási rendszer működjön Koszovóban, és az összes közösség számára garantálja az igazságszolgáltatáshoz való jogot. A Tanács az eddigiekhez hasonlóan szorosan figyelemmel kíséri Szerbia arra vonatkozó, folyamatos elkötelezettségét, hogy látható és tartós eredményeket érjen el a Koszovóval fennálló kapcsolatok normalizálásában annak érdekében, hogy Szerbia és Koszovó is továbbhaladhasson az európai integráció útján, ugyanakkor egyikük se gátolhassa a másikat ezen törekvéseiben, azzal a perspektívával, hogy mindkét fél képes legyen jogainak teljes mértékű gyakorlására és feladatainak teljesítésére. A Tanács elismerését fejezi ki a főképvisezőnek a párbeszédben betöltött közvetítői munkájáért, és várakozással tekint a kapcsolatok átfogó normalizálása céljából a felekkel folytatott további, intenzív együttműködése elé.
27. A Tanács ismételten felszólítja Szerbiát, hogy a tárgyalási kerettel összhangban fokozatosan igazodjon az EU közös kül- és biztonságpolitikájához, és kiemelt feladatként fordítsa visszajára a jelenlegi kedvezőtlen tendenciákat.

28. A Tanács továbbá arra szólítja fel Szerbiát, hogy ne térjen el a közös uniós vízümpolitikától, e területen ugyanis a közelmúltbeli fejlemények – így például egyes harmadik országokkal kötött vízumliberalizációs megállapodások – aggályokat vetnek fel.
29. A Tanács üdvözli, hogy Szerbia konstruktív módon vesz részt a regionális együttműködésben, és arra ösztönzi az országot, hogy folytassa a jószomszédi kapcsolatok megerősítésére irányuló kitartó erőfeszítéseit.

TÖRÖKORSZÁG

30. A Tanács újólal megerősíti, hogy nagy fontosságot tulajdonít az EU és kulcsfontosságú partnere, Törökország közötti kapcsolatoknak. Az EU elkötelezett marad a nyílt és őszinte párbeszéd fenntartása, a közös kihívások kezelése és az olyan közös érdekű meghatározó fontosságú területeken folytatott együttműködés mellett, mint például a migráció, a terrorizmus elleni küzdelem, az energia, a közlekedés, a gazdaság és a kereskedelem. A Tanács elismerését fejezi ki azért, hogy Törökország jelentős erőfeszítéseket téve több mint 3,5 millió menekültet fogadott be és fedezi szükségleteiket. Az EU–Törökország nyilatkozat csökkenti a szabálytalan és veszélyes határátlépések számát, valamint életeket ment az Égei-tengeren. A nyilatkozat folyamatos végrehajtása mindkét fél érdeke és továbbra is alapvető jelentőséggel bír. A jövőben is prioritást jelent az unióval közös határok megerősített igazgatása. Amíg az EU–Törökország visszafogadási megállapodás nem kerül minden tagállam vonatkozásában maradéktalanul és eredményesen végrehajtásra, megfelelően végre kell hajtani az uniós tagállamokkal kötött hatályos kétoldalú visszafogadási megállapodásokat és a hasonló megállapodásokban szereplő, a visszafogadásra vonatkozó rendelkezéseket. Továbbra is elengedhetetlen, hogy az ország az összes tagállammal együttműködést folytasson a bel- és igazságügy területén.

31. A Tanács emlékeztet a 2016. július 18-i következtetéseire, amelyekben azonnal és határozottan elítélte a július 15-i államcsínykísérletet, valamint szolidaritásáról biztosította a török népet és felajánlotta teljes támogatását a törökországi demokratikus intézményeknek. Ugyanakkor az államcsínykísérletet követően hozott aránytalan mértékű és hatályú intézkedések súlyos aggodalomra adnak okot. A Tanács emlékeztet azokra a nemzetközi normákra és kötelezettségekre, amelyeket Törökország is a magáénak vall, és amelyek mellett elkötelezte magát. A Tanács felszólítja Törökországot, hogy azonnal fordítsa meg a negatív tendenciákat.
32. A Tanács különösen nyugtalanítónak tartja, hogy folyamatos és súlyos aggodalomra okot adó visszalépés tapasztalható a jogállamiság és az alapvető jogok, így például a véleménynyilvánítás szabadsága területén. Nem nézhető el sem az igazságszolgáltatási rendszer függetlenségének és működésének a romlása, sem pedig a folyamatos korlátozások, őrizetbe vételek, bebörtönzések, továbbá az újságírókkal, a tudományos dolgozókkal, a politikai pártok tagjaival – ezen belül a parlamenti képviselőkkel –, az emberi jog-védőkkel, a közösségi médiát használókkal, valamint az alapvető jogaikat és szabadságaikat gyakorló egyéb személyekkel szembeni egyéb intézkedések. A Tanács újlag hangot ad e kedvezőtlen fejlemények és az a miatti mély aggodalmának, hogy továbbra is uniós polgárokat, így például két görög katonát tartanak fogva Törökországban. Törökországnak sürgősen és ténylegesen foglalkoznia kell mindezzel, valamint a Bizottság jelentésében felsorolt számos egyéb súlyos hiányossággal és megoldatlan kérdéssel is. Törökországnak továbbá szorosabb együttműködést kell kialakítania az Európa Tanáccsal, és annak megfelelő szerveivel és intézményeivel, foglalkoznia kell a legfontosabb ajánlásaikkal, valamint – az emberi jogok európai egyezményének 46. cikkével összhangban – végre kell hajtania az Emberi Jogok Európai Bíróságának valamennyi ítéletét. A Tanács kifejezetten megállapítja, hogy a Velencei Bizottság a megfelelő fékek és ellensúlyok hiánya, valamint a hatalmi ágak szétválasztásának veszélybe kerülése miatt kritikus véleményt fogalmazott meg a török alkotmány legutóbbi módosításairól.

33. A Tanács továbbra is elvárja, hogy Törökország egyértelműen elkötelezze magát a jószomszédi kapcsolatok, a nemzetközi megállapodások, valamint a békés vitarendezés mellett, amelybe szükség esetén a Nemzetközi Bíróság is bevonható. Emlékeztetve a mindezekkel kapcsolatos korábbi tanácsi és európai tanácsi következtetésekre – így például a 2018. március 22-i következtetésekre, amelyekben az Európai Tanács határozottan elítélte, hogy Törökország folyamatosan jogellenes tevékenységeket végez a Földközi-tenger keleti térségében és az Égei-tengeren, valamint a 2006. december 11-i tanácsi következtetésekre és a 2005. szeptember 21-i nyilatkozatra –, valamint megerősítve ezeket a Tanács felszólítja Törökországot, hogy tegyen eleget a tárgyalási keret alapján fennálló kötelezettségeinek, beleértve a társulási megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvének az összes tagállam vonatkozásában történő maradéktalan és megkülönböztetésmentes végrehajtását is. A Tanács ismételten kijelenti, hogy elengedhetetlen minden tagállam elismerése. Törökországnak el kell kerülnie azokat a fenyegetéseket és intézkedéseket, amelyek ártanak a jószomszédi kapcsolatoknak, normalizálnia kell kapcsolatait a Ciprusi Köztársasággal és tiszteletben kell tartania az összes uniós tagállam szuverenitását a tagállamok felségvizein és légterében, továbbá tiszteletben kell tartania az uniós és a nemzetközi jog, így például az ENSZ Tengerjogi Egyezménye alapján fennálló valamennyi szuverén jogukat, ideértve a természeti erőforrások feltárásához és kiaknázásához fűződő jogaikat is. Továbbra is meghatározó, hogy Törökország elkötelezze magát a ciprusi problémának az ENSZ keretében, a vonatkozó ENSZ BT-határozatokkal, az Unió alapelveivel és az uniós vívmányokkal összhangban történő átfogó rendezése mellett – a ciprusi probléma külső vetületeinek átfogó rendezését is beleértve –, és hogy kivegye részét e rendezésből. Tartózkodnia kell továbbá minden olyan intézkedéstől, amely hozzájárul az uniós tagállamok megosztásához.
34. A Tanács újólág felszólítja Törökországot, hogy fokozatosan igazodjon az EU közös kül- és biztonságpolitikájához, valamint kiemelt feladatként fordítsa visszájára a jelenlegi kedvezőtlen tendenciákat. Emellett emlékeztet a tagállamoknak a nemzetközi szervezetekhez történő csatlakozásával kapcsolatos tanácsi álláspontra.
35. A Tanács megjegyzi, hogy Törökország még jobban eltávolodott az Európai Uniótól. A török csatlakozási tárgyalások ennél fogva gyakorlatilag leálltak és egyetlen további fejezet megnyitását vagy lezárását sem lehet fontolgatni, és az EU és Törökország közötti vámunió modernizálására irányuló munka folytatása sincs beütemezve.

A STABILIZÁCIÓS ÉS TÁRSULÁSI FOLYAMAT

MACEDÓNIA VOLT JUGOSZLÁV KÖZTÁRSASÁG

36. A Tanács üdvözli, hogy az ország túljutott mély politikai válságán, többek között a pržinói megállapodás folyamatos végrehajtásával és a kiemelten sürgős reformok terén elért számottevő előrelépéssel. A Tanács üdvözli, hogy 2017 májusa óta az új kormány a nehéz politikai helyzet ellenére jelentős lépéseket tett a kompromisszumkésztség kultúrájának fokozatos visszaállítása irányába azáltal, hogy a demokrácia és a jogállamiság megerősítése, valamint az inkluzív és átlátható módon megvalósítandó reform őszinte szándékának kifejezésre juttatása érdekében bevonta az összes érdekelt felet – beleértve az ellenzéket is –, továbbá a jószomszédi kapcsolatok szellemében nyitott a szomszédai felé.
37. A pržinói megállapodásnak megfelelően 2016. december 11-én előrehozott parlamenti választásokat tartottak, amelyeket 2017 októberében helyi választások is követtek. A Tanács nyugtázza, hogy az EBESZ és az ODIHR véleménye szerint a választásokon érvényesült a politikai verseny, és a választások demokratikus módon történő lefolytatásához hozzájárult az alapvető szabadságok tiszteletben tartása. A Tanács elismeri, hogy történt előrelépés az EBESZ és az ODIHR által megfogalmazott ajánlások figyelembevétele és az állampolgárok választási eljárásokba vetett bizalmának a helyreállítása terén.
38. A Tanács üdvözli az első konkrét előrelépést a bírói kar függetlenségének helyreállítása, valamint a bíróságok munkájának és a különleges ügyészség által végzett munka továbbvitelének hatékonyabbá tétele érdekében, megkezdve ezáltal a korábbi évek visszaesésének a korrekcióját. A Tanács ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy fontos folytatni a jogi elszámoltathatóság megteremtésére irányuló munkát a 2015-ös lehallgatások révén napvilágra került törvénysértésekkel és a demokratikus felügyelet működésének a hozzájuk kapcsolódó hiányosságaival kapcsolatban, továbbá meg kell állapítani, hogy kik felelősek a 2017. április 27-én a Parlamentet ért támadásért. A Tanács arra ösztönöz, hogy folytatódjon az igazságügyi reformstratégia és a végre nem hajtott ajánlások figyelembevételére irányuló további erőfeszítések végrehajtása, és hogy további kézzelfogható eredmények révén biztosítsák az igazságszolgáltatás független működését.

39. A Tanács örömmel nyugtázza az uniós reformprogram előrevitele terén elért eredményeket. Valamennyi érintett felet ösztönzi a konstruktív párbeszéd fenntartására és a jelenlegi reformlendület elmélyítésének a folytatására, különösen a jogállamiság olyan kulcsfontosságú területein, mint a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, az igazságszolgáltatás reformja, a radikalizálódás és a terrorizmus elleni küzdelem, valamint a hírszerző szolgálatok reformja. Hangsúlyozza a politikamentes és érdemeken alapuló közigazgatásnak, a választási reformnak, a tömegtájékoztatás szabadságának és a végrehajtó hatalom feletti ellenőrzés megerősítésének a jelentőségét. A Tanács emlékeztet továbbá a folyamatban lévő és tervezett reformok hatékony végrehajtásának a fontosságára is.
40. A Tanács üdvözli a civil társadalom konstruktív szerepvállalását a demokratikus átalakulás folyamatainak a támogatásában, valamint a társadalmi szervezetek működési környezetének lényeges javulását és a kormány által a valódi párbeszéd és a befogadás iránt tanúsított elkötelezettséget. A Tanács emlékeztet az etnikumok közötti jó kapcsolatok fontosságára, támogatja a kormány elkötelezettségét, és üdvözli, hogy számos intézkedést tettek a közösségek közötti bizalom fokozása, valamint az ohridi keretmegállapodás végrehajtásának a folytatása érdekében.
41. A Tanács üdvözli az államháztartási gazdálkodás kerete és az átláthatóság tekintetében bekövetkezett figyelemre méltó javulást. A Tanács az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott együttes következtetésekkel összhangban felszólítja az országot, hogy keressen megoldásokat a fő kihívásokra az olyan területeken, mint a korrupció és az informális gazdaság elleni küzdelem, a módszeres és hatékony bűnüldözés hiányának és a szabályozási keret nem átlátható jellegének az orvoslása, a fiatalok és a nők körében fennálló magas munkanélküliség kezelése, valamint az oktatási rendszer valamennyi szintjének korszerűsítése.
42. A Tanács örömmel nyugtázza, hogy az ország egyre nagyobb mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához, és a jövőben is ösztönzi ennek az iránynak az erősítését.

43. Az Európai Tanács és a Tanács korábbi következtetéseiben foglaltaknak megfelelően alapvető fontosságú a jószomszédi kapcsolatok fenntartása, amelynek része, hogy a megnevezés kérdésében az ENSZ égisze alatt tárgyalásos úton kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak. A Tanács melegen üdvözli, hogy a régóta folyó vita lezárásaként Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Görögország aláírta a megnevezésről szóló megállapodást, és várakozással tekint a megállapodás megerősítése és végrehajtása elé. A Tanács továbbá üdvözli a barátságról, a jószomszédi viszonyról és az együttműködésről szóló szerződés Bulgáriával való megkötését és hangsúlyozza, hogy fontos folytatni a szerződés végrehajtását. E két jelentős lépés várhatóan véget vet majd a történelem félreértelmezésén alapuló követeléseknek.
44. Tekintettel a különösen a pržinói megállapodás és a kiemelten sürgős reformok végrehajtása terén elért, előzőekben ismertetett eredményekre, illetve a megnevezésről szóló, Görögországgal kötött megállapodásnak köszönhető pozitív lendületre, a Tanács úgy döntött, hogy pozitívan reagál a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság által felmutatott eredményekre, és meghatározza a csatlakozási tárgyalások 2019. júniusi megnyitása felé vezető lépéseket. A Tanács ennek megfelelően hangsúlyozza annak rendkívüli szükségességét, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság folytassa a konkrét előrelépést a kiemelten sürgős reformok végrehajtása terén, valamint mutasson fel további kézzelfogható eredményeket a korrupció elleni küzdelemben, fenntartva és elmélyítve a jelenlegi reformlendületet. A Tanács ennek érdekében felkéri a Bizottságot, hogy szorosan kísérje figyelemmel Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság fenti reformtörekvéseit, és a Bizottság éves jelentése alapján értékelni fogja az elért eredményeket. A Tanács emlékeztet arra, hogy a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal folytatandó csatlakozási tárgyalások megkezdéséről szóló határozatot a nemzeti parlamenti eljárások lezárását és az Európai Tanács jóváhagyását követően fogja meghozni, majd nem sokkal ezután – az elért eredmények függvényében – 2019 végéig sor kerül az első kormányközi konferenciára is. A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy az előrelépés elemzésének további kézzel fogható és tartós eredményeket kell kimutatnia különösen az alábbiak terén:
- az igazságügyi reformok végrehajtása, továbbá hogy a korrupciós és a szervezett bűnözési ügyekben proaktív nyomozások és büntetőeljárások folyjanak, illetve jogerős ítéletek szülessenek, a magas szinten elkövetett eseteket is beleértve,
 - a hírszerzési és biztonsági szolgálatok reformjának végrehajtása,
 - a közigazgatási reform végrehajtása.
- A Tanács nyugtázza a Bizottság azon szándékát, hogy megkezdje a szükséges előkészítő munkát.

ALBÁNIA

45. A Tanács üdvözli Albánia folyamatos előrehaladását az öt kulcsfontosságú prioritáshoz kapcsolódó reformok megvalósítása terén. E prioritások a következők: közigazgatási reform, az igazságszolgáltatás reformja, küzdelem a korrupció, illetve a szervezett bűnözés ellen, valamint az emberi jogok védelme, a kisebbségekhez tartozó személyek jogait és a tulajdonjogokat is beleértve. Az átfogó igazságügyi reform egyik legfontosabb elemeként folyamatban van az igazságszolgáltatás intézményi szerkezetátalakítása. A bírák és ügyészek újbóli értékelésének (átvilágításának) folyamata – a nemzetközi ellenőrzési művelet felügyelete mellett – meghozta első kézzelfogható eredményeit, többek között az igazságszolgáltatási rendszer magas beosztású tagjait illetően is. A Tanács arra ösztönzi Albániát, hogy folytassa a nemzetközi ellenőrzési művelettel való jó együttműködést. A Tanács továbbá arra ösztönzi az országot, hogy az eddigi eredményekre építve intenzíven haladjon tovább az igazságügyi reform folyamatával, melynek célja az igazságszolgáltatási rendszer függetlenségének, elszámoltathatóságának, szakszerű működésének és hatékonyságának a javítása, mégpedig mindenekelőtt az átvilágítási folyamat további előmozdítása révén, ez a folyamat ugyanis kulcsfontosságú a reform eredményessége szempontjából.
46. A Tanács üdvözli azokat az erőfeszítéseket, amelyeket Albánia annak érdekében tett, hogy meggyőző eredményeket tudjon felmutatni a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem területén folytatott proaktív nyomozások és büntetőeljárások, valamint az ezzel kapcsolatos jogerős ítéletek terén, mindazonáltal azt is megjegyzi, hogy a szervezett bűnözői csoportok felszámolása továbbra is jelentős kihívást jelent az országban. A Tanács hangsúlyozza, hogy Albániának a továbbiakban is kézzelfogható és tartós eredményekre kell törekednie, többek között a kábítószer-termesztés és kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem konkrét területén is. A Tanács arra ösztönzi az országot, hogy az elmúlt hónapokban tapasztalt első jelentős eredményekre építve folytassa és erősítse meg a kannabisztermesztés csökkentésére irányuló tevékenységeket. A Tanács üdvözli, hogy Albánia szoros és megerősített együttműködést folytat uniós tagállamok bűnüldöző hatóságaival, és reméli, hogy ez a kölcsönösen előnyös gyakorlat a jövőben is folytatódni fog.

47. A Tanács hangsúlyozza továbbá, hogy Albániának fokoznia kell tevékenységeit mindezen a területeken, valamint biztosítani kell, hogy a magas szinten elkövetett korrupció elleni küzdelem és a szervezett bűnözői hálózatok felszámolása terén is további kézzelfogható eredmények szülessenek. Az eredményes bűnüldözési műveleteket szisztematikus igazságszolgáltatásnak kellene követnie. Ami a folyamatban lévő igazságügyi reform területét illeti, a már rendelkezésre álló jogi keretnek megfelelően fel kell állítani a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre szakosodott intézményeket, ez ugyanis még nem történt meg. Továbbra is alapvető fontosságú hosszú távú célkitűzést jelent az, hogy az ország meggyőző eredményeket mutasson fel a szervezett bűnözés és a valamennyi szinten elkövetett korrupció elleni küzdelem területén folytatott proaktív nyomozások és büntetőeljárások, valamint az ezzel kapcsolatos ítéletek terén. E célkitűzés teljesítéséhez a jövőben is strukturált és következetes erőfeszítésekre lesz szükség.
48. A Tanács ismételten hangsúlyozza, hogy hatékony jogalkotási és szakpolitikai intézkedésekre van szükség az emberi jogok védelmének és a megkülönböztetésmentességre irányuló politikáknak a megerősítése érdekében – amibe az is beletartozik, hogy Albánia teljes területén biztosítani kell az összes kisebbséggel szembeni egyenlő bánásmódot és a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak gyakorlását –, és a kerettörvény következetes végrehajtásának biztosítása érdekében minden lezáratlan kérdést, így a szabad önmeghatározás jogának kérdését is, rendeletek formájában rendezni kell. A Tanács ismételten felhívja a figyelmet a tulajdonjogok hatékony érvényesítésének szükségességére is.
49. A Tanács megjegyzi, hogy ahhoz, hogy a reformprogramot illetően a polgárok érdekét szolgáló előrelépés szülessen, és az ország közelebb kerüljön az EU-hoz, rendkívül fontos, hogy a kormány és az ellenzék folyamatos és konstruktív párbeszédet folytasson az Unióval kapcsolatos reformokról.
50. A Tanács ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy Albániának fel kell gyorsítania a versenyképesség növelését és az informális gazdaság problémájának kezelését célzó reformokat. Az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott együttes következtetésekkel összhangban a Tanács arra ösztönzi Albániát, hogy javítsa tovább az üzleti és a beruházási környezetet, és ennek keretében gondoskodjon a tulajdonjogok érvényesítéséről, nagy erővel dolgozzon a költségvetés konszolidációján, valamint erősítse meg az adóigazgatást. A Tanács üdvözli, hogy némi előrelépés történt az energiapiac liberalizációja, valamint a közlekedési infrastruktúra és a digitalizáció területén. A Tanács szorgalmazza, hogy Albánia tegyen lépéseket a hulladékgazdálkodás problémájának kezelésére.

51. A Tanács komoly elismerését fejezi ki Albániának amiatt, hogy továbbra is teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához. A Tanács üdvözli az ország elkötelezettségét a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesség elleni küzdelem mellett, valamint nyugtázza az e téren elért eredményeket, és arra ösztönzi az országot, hogy folytassa ezeket az erőfeszítéseket.
52. A Tanács üdvözli, hogy Albánia továbbra is konstruktív hozzáállást tanúsít a regionális együttműködés terén. A Tanács emellett azt is üdvözli, hogy Albánia intenzívebbé tette a szomszédos országokkal folytatott párbeszédet, amely fontos bilaterális kérdések rendezésére, valamint a továbbra is alapvető jelentőséggel bíró jószomszédi kapcsolatok biztosítására irányul.
53. A Tanács elismeréssel nyugtázza, hogy Albánia fokozott erőfeszítéseket tesz olyan hatékony intézkedések meghozatalára, amelyek célja, hogy kezeljék az albán polgárok által uniós tagállamokhoz és schengeni társult országokhoz nyilvánvalóan megalapozatlanul benyújtott menedékjog iránti kérelmek áradatát. Mindaddig folytatni kell ezeket az intézkedéseket és – azokkal párhuzamosan – a leginkább érintett országokkal való együttműködést és párbeszédet, amíg tartós eredmények nem születnek.
54. A fentebb ismertetett eredményekre, és azon belül is mindenekelőtt az öt kulcsfontosságú prioritással kapcsolatos eredményekre tekintettel a Tanács úgy döntött, hogy pozitívan reagál az Albánia által felmutatott eredményekre, és meghatározza a csatlakozási tárgyalások 2019. júniusi megnyitása felé vezető lépéseket. A Tanács ennek megfelelően hangsúlyozza annak rendkívüli szükségességét, hogy az ország – a reformok jelenlegi lendületét fenntartva és megerősítve – még jobban megszilárdítsa az igazságügyi reform terén mindenekelőtt az átvilágítási folyamat révén elért eredményeket, valamint hogy további kézzelfogható eredményeket érjen el a valamennyi szinten elkövetett korrupció, illetve a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén, különösen ami kábítószer-termesztés és -kereskedelem területét illeti. Ez a következőket foglalja magában:
- a bírák és ügyészek újbóli értékelése folyamatának továbbvitele, különös tekintettel valamennyi kiemelt ügyirat lezárására, továbbá az alkotmányos reformban előírtaknak megfelelő, független igazságszolgáltatási struktúrák kialakításának a véglegesítése;
 - az olyan szakosodott szervek teljes körű létrehozása, mint a Korrupció és a Szervezett Bűnözés Elleni Küzdelem Különleges Szervezete (SPAK) és a Nemzeti Nyomozóiroda (NBI) és Bíróság;
 - további eredmények felmutatása a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem területén folytatott proaktív nyomozások és büntetőeljárások, valamint az ezzel kapcsolatos jogerős ítéletek terén, a magas szinten elkövetett eseteket is beleértve.

A Tanács ennek érdekében felkéri a Bizottságot, hogy szorosan kísérje figyelemmel Albánia fenti reformtörekvéseit, és a Bizottság éves jelentése alapján értékelni fogja az elért eredményeket. A Tanács emlékeztet arra, hogy az Albániával folytatandó csatlakozási tárgyalások megkezdéséről szóló határozatot a nemzeti parlamenti eljárások lezárását és az Európai Tanács jóváhagyását követően fogja meghozni, majd nem sokkal ezután – az elért eredmények függvényében – 2019 végéig sor kerül az első kormányközi konferenciára is. A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy az előrelépés elemzésének további kézzel fogható és tartós eredményeket kell kimutatnia különösen a jogállamiság terén. A Tanács a választásokkal kapcsolatosan kiemelt jelentőséget tulajdonít annak, hogy Albánia végrehajtsa az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet keretében működő Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala által megfogalmazott, eddig még nem teljesített ajánlásokat. A Tanács különös jelentőséget tulajdonít annak is, hogy Albánia folytassa a menedékjog iránt nyilvánvalóan megalapozatlanul benyújtott kérelmek számának csökkentésére irányuló erőfeszítéseit, és arra kéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon e szempont figyelembevételéről.

A Tanács nyugtázza a Bizottság azon szándékát, hogy megkezdje a szükséges előkészítő munkát.

BOSZNIA-HERCEGOVINA

55. A Tanács üdvözli, hogy az ország a koordinációs mechanizmuson keresztül véglegesítette a Bizottság Bosznia-Hercegovina uniós tagság iránti kérelmére vonatkozó véleményének alapjául szolgáló kérdőívre adott válaszait, és arra ösztönzi az országot, hogy arra is használja fel ezt a fontos mechanizmust, hogy következetes és átfogó országos stratégiai dokumentumokat tudjon előállítani, a stabilizációs és társulási megállapodás értelmében kért dokumentumokat is ideértve. A Tanács emlékeztet arra, hogy bár Bosznia-Hercegovina 2016. februári uniós tagság iránti kérelme stratégiai elköteleződést jelent az Unióhoz való közeledés mellett, azt sürgősen átfogó helyi reformeredményekké kell átalakítani. A Tanács üdvözli, hogy Bosznia-Hercegovina már elfogadott néhány uniós irányultságú reformot, például a jövedéki adók területén vagy a környezetvédelemre és a vidékfejlesztésre vonatkozó országos stratégiákat illetően. Mindazonáltal aggodalommal állapítja meg, hogy a megosztó retorika és a választások előtti kampányolás jelentősen lelassította a reformok ütemét, különösen ami a reformprogramot illeti.

56. A Tanács emlékeztet arra, hogy elvárja Bosznia-Hercegovinától, hogy állampolgárai javát szolgálva, valamint az Európai Unióval, a nemzetközi pénzügyi intézményekkel és a nemzetközi partnerekkel szoros együttműködésben, a bosznia-hercegovinai hatóságok által elfogadott cselekvési tervvel összhangban és a civil társadalommal szorosan egyeztetve gondoskodjon a reformprogram teljes körű és tényleges végrehajtásáról. Továbbra is kiemelt feladatot jelent az inkluzív társadalmi-gazdasági reformok megvalósítása, a jogállamiság megerősítése – az igazságszolgáltatás függetlenségének, pártatlanságának, elszámoltathatóságának, szakszerű működésének és hatékonyságának a megerősítését is beleértve –, a küzdelem a korrupció és a szervezett bűnözés, a radikalizálódás és a terrorizmus, valamint az irreguláris migráció ellen, mint ahogy az európai normákkal összhangban álló és a kormányzat valamennyi szintjére kiterjedő közigazgatási reform végrehajtása, illetve az összes kormányzati szint közötti együttműködés további javítása is.

A Tanács továbbá sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának és a független média kialakításának területén nem történt előrehaladás, és arra sürgeti az országot, hogy tegyen fokozott erőfeszítéseket a kérdés rendezése érdekében.

57. A Tanács felszólítja az országot, hogy elsőszámú prioritásként fogadja el a bosznia-hercegovinai büntetőeljárás törvénykönyv nemzetközi normáknak megfelelő rendelkezéseit. Emellett az összeférhetetlenségről szóló törvény és a hírszerző szolgálatokról szóló törvény teljes körű elfogadására is felszólítja az országot.

58. A Tanács tudomásul veszi Bosznia-Hercegovina azon bejelentését, miszerint az országban 2018. október 7-én tervezik megtartani az általános választásokat. A Tanács sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a politikai pártok mindezidáig nem mutattak hajlandóságot a kompromisszumra, és határozottan felszólítja a bosznia-hercegovinai hatóságokat arra, hogy sürgősen módosítsák a választási keretet abból a célból, hogy biztosítani lehessen a 2018. októberi választások eredményeinek a végrehajtását. E tekintetben valamennyi politikai vezetőnek felelősséget kell vállalnia, és megoldást kell találniuk a szövetségi nemzetgyűlésre nézve. A Tanács úgy véli, hogy a választási reformok fontos kérdést jelentenek, és azokat a párbeszéd szellemében kell megközelíteni; ezért arra is felszólítja Bosznia-Hercegovinát, hogy az európai normák felé vezető úton való továbbhaladás érdekében hajtsa végre az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának ajánlásait, javítva ezáltal a jövőbeli választások demokratikus folyamatait. A Tanács megjegyzi továbbá, hogy a választásokkal kapcsolatos egyéb ügyeket – ezen belül a mostari helyi választások megtartására és a Bosznia-Hercegovina elnökségére vonatkozó kérdéseket – a választások után kellő időben, az európai normákkal összhangban rendezni kell; ezzel összefüggésben a Tanács hangsúlyozza, hogy nem szabad olyan jogalkotási vagy politikai lépéseket tenni, amelyek nehezítenék a Sejdić-Finci ügyben és a kapcsolódó ügyekben hozott ítéletek végrehajtását. Az említett reformok azonban nem akadályozhatják a reformprogram végrehajtásának folytatását.
59. A Tanács ismételten leszögezi, hogy egyértelműen elkötelezett Bosznia-Hercegovina mint önálló, egységes és szuverén ország uniós perspektívája iránt, és kivétel nélkül arra ösztönzi a bosznia-hercegovinai hatóságokat és politikai erőket, hogy hagyjanak fel a múltban gyökerező megosztó retorikával és az elítélt háborús bűnösök magasztalásával, valamint tevékenyen mozdítsák elő a megbékélést, többek között az oktatáson keresztül is. A Tanács arra ösztönzi Bosznia-Hercegovinát, hogy továbbra is tevékenyen vegyen részt a regionális együttműködésben és a jószomszédi kapcsolatok építésében.

60. A Tanács üdvözlí a gazdasági fejlődés és a versenyképesség terén elért eredményeket. Mindazonáltal az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott együttes következtetésekkel összhangban felszólítja Bosznia-Hercegovinát, hogy erősítse meg az átfogó banki szanálási keretrendszert, valamint találjon megoldást az olyan jelentősebb problémákra, mint például a gyenge lábakon álló jogállamiság, a még mindig nem megfelelő üzleti környezet, a közös gazdasági térség hiánya, a szétaprózódott szabályozási környezet, a nagyméretű és nem hatékony közigazgatás, az informális gazdaság erőteljes jelenléte, a nem megfelelő forráshoz jutás a gazdaság bizonyos szegmensei esetében, a korrupció, a munkaerőpiaci egyensúlyhiány, amelyet az oktatási rendszer nem megfelelő volta miatt magas strukturális munkanélküliségi ráta és alacsony foglalkoztatási ráta jellemez, a gyenge intézményi kapacitások, valamint a kedvezőtlen beruházási környezet. A Tanács újólág hangsúlyozza továbbá azt is, hogy a környezetvédelem területén nagyobb erőfeszítésekre van szükség a bosznia-hercegovinai hatóságok részéről.
61. A Tanács minden szinten arra ösztönzi a bosznia-hercegovinai hatóságokat, hogy tevékenyen működjenek közre a Bizottság véleménykészítési folyamatában, és tegyenek észrevételeket a Bizottság által megfogalmazott kérésekhez. A Tanács emlékeztet arra, hogy véleménye megfogalmazása során a Bizottság kiemelt figyelmet fog fordítani a Sejdić-Finci ügyben hozott ítélet végrehajtására. Annak elismerése mellett, hogy Bosznia-Hercegovina alkotmánya (mások mellett) a bosnyák, a horvát és a szerb népet sorolja fel államalkotó népként, a Tanács emlékeztet arra, hogy teljes mértékben érvényesíteni kell valamennyi polgár egyenlőségének és a megkülönböztetésmentességnek az elvét. A Tanács a Bosznia-Hercegovina uniós tagság iránti kérelméről szóló jövőbeli bizottsági vélemény alapján vissza fog térni az ország uniós integrációs folyamatának a kérdésére.

KOSZOVÓ

62. A Tanács hangsúlyozza a Koszovóval kötött stabilizációs és társulási megállapodás fontosságát, és annak folyamatos végrehajtására ösztönöz. Ez a kizárólag uniós hatáskörbe tartozó megállapodás, amely nem érinti a tagállamoknak a jogállással kapcsolatos álláspontját, olyan szerződéses keretet biztosít, amely alapján az EU és Koszovó elmélyíti együttműködését és áttekinti a kapcsolatuk alakulását. A megállapodás lehetőséget kínál Koszovó számára, hogy a régió európai integrációs perspektívájával összhangban folyamatos előrelépést érjen el és közeledjen az Unióhoz, emellett pedig kereskedelmi és beruházási lehetőségeket teremtsen.
63. A Tanács üdvözli, hogy a Koszovói Nemzetgyűlés 2018 márciusában megerősítette a Montenegróval kötött határmegállapodást, ami Koszovó tekintetében a vízumliberalizáció egyik legfontosabb kritériumának teljesülését jelenti, és ugyanakkor fontos eredménynek számít a jószomszédi kapcsolatok szempontjából. A Tanács tudomásul veszi, hogy a Bizottság értékelést kíván benyújtani a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem terén elérendő további eredményekkel kapcsolatos utolsó tárgyalási kritériumról, és felkéri a Bizottságot, hogy számoljon be arról, hogy továbbra is teljesül-e a többi tárgyalási kritérium.
64. A Tanács üdvözli, hogy a 2017-ben tartott parlamenti és helyhatósági választások általában véve valódi versengésen alapultak, és a legtöbb helyen jól működtek Koszovóban. Ugyanakkor a kampányidőszakot sok koszovói szerb közösségben megzavarták a szerbek közötti, szisztematikus megfélemlítések. A Tanács általánosságban arra sürgeti Koszovót, hogy az EU választási megfigyelő misszióinak ajánlásait használva iránymutatásként és a többi nemzetközi szereplővel – köztük az EBESZ-szel / az ODIHR-rel – szoros együttműködésben orvosolja a választási folyamat régóta tapasztalt hiányosságait.

65. A Tanács arra ösztönzi az érintett szereplőket, hogy Koszovó európai menetrendjének előmozdítása érdekében fektessenek még több munkát a politikai pártok közötti konszenzus megteremtésébe. A Nemzetgyűlésnek a jogalkotási munka, a politikai párbeszéd és a képviselő legfőbb fórumaként, de a felügyeleti funkciói tekintetében is jelentősen javítania kell működését. A Tanács aggodalmának ad hangot azon sorozatos, erőszakos incidensek miatt, amelyek a Nemzetgyűlésben a határkijelölési szavazás kapcsán történtek.
66. A Tanács határozottan arra ösztönzi Koszovót, hogy gyorsítsa a stabilizációs és társulási megállapodás szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges átfogó reformok végrehajtását, hogy ezáltal teljes körűen kiaknázhassa a megállapodásból fakadó lehetőségeket. Az EU sürgeti Koszovót, hogy duplázza meg a 2016 novemberében elindított európai reformmenetrend teljes körű végrehajtásának befejezésére irányuló erőfeszítéseit annak érdekében, hogy javuljon a jogállamiság és fokozódjon a társadalmi-gazdasági fejlődés Koszovóban, valamint hogy eredményeket érjen el a stabilizációs és társulási megállapodás végrehajtásában.
67. A Tanács üdvözli az üzleti környezetben végbement pozitív változásokat, és – mindenekelőtt az EU, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott együttes következtetésekkel összhangban – felszólítja Koszovót, hogy fokozza az alábbiakra irányuló erőfeszítéseit: a korrupció és az informális gazdaság elleni küzdelem, a munkanélküliségi arány csökkentése, különös tekintettel az ifjúsági munkanélküliségre, a közbeszerzések javítása, az uniós beruházók tulajdonjogának védelme, hatékony szerződésérvényesítési eljárások, az oktatás javítása, az intézményi kapacitások erősítése, az adóhatóság megerősítése, valamint a banki szektor általános rezilienciájának növelése. Ami az igen fontos energiaágazatot illeti, Koszovónak növelnie kell az energiahatékonyságot, elő kell mozdítania a megújuló energia használatát, és intézkedéseket kell hoznia az arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalása nyomán, hogy – többek között az életminőség javítása érdekében – leszereli a „Koszovó A” erőművet, amely az egyik legnagyobb környezetszennyezési forrás a Nyugat-Balkánon.

68. A Tanács felszólítja Koszovót, hogy sürgősen tegyen további erőfeszítéseket a jogállamiság javítása érdekében, ideértve az igazságszolgáltatás függetlenségét és a jogszerű eljárásokat. A Tanács megállapítja, hogy az észak-koszovói helyzet különleges kihívást jelent, különösen ami a bűnszervezetek elleni küzdelmet illeti, amely az összes érintett szereplő között sürgős és hatékony együttműködést tesz szükségessé. A Tanácsot továbbra is mély aggodalommal tölti el Oliver Ivanović 2018 januárjában, Észak-Mitrovicában történt meggyilkolása. A Tanács hangsúlyozza, hogy az elkövetőket bíróság elé kell állítani. Koszovónak emellett tovább kell fokoznia a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelmet is. A Tanács aggodalmának ad hangot hat török állampolgárnak az őket megillető jogok tiszteletben tartása nélküli kitoloncolása miatt. A Tanács nyugtázza a radikalizálódás, a szélsőséges és a terrorizmus elleni küzdelem terén elért lényeges eredményeket, és további intézkedéseket szorgalmaz ezen a területen. Ezzel összefüggésben a Tanács külön is felhívja a figyelmet arra, hogy Koszovónak intenzív regionális és nemzetközi együttműködést kell folytatnia többek között az EUROPOL-lal és az EUROJUST-tal, teljes mértékben tiszteletben tartva szabályzatukat, valamint a tagállamoknak a jogállással kapcsolatos álláspontjainak sérelme nélkül.
69. Ami a közigazgatási reform területét illeti, érdemeken alapuló, átlátható és objektív kritériumokon alapuló munkaerő-felvételi, előléptetési és elbocsátási rendszert kell alkalmazni, többek között a független intézmények és ügynökségek esetében, hogy ezáltal biztosítani lehessen azok független működését és hatékony igazgatását. Koszovó egész területén hatékonyan elő kell mozdítani és védelmezni kell az emberi jogokat, a kulturális és a vallási örökség maradéktalan védelmét is beleértve. Foglalkozni kell a kisebbségekhez tartozó személyek integrációjával és védelmével, amibe az is beletartozik, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a meglévő jogi keret végrehajtására és arra, hogy biztonságos környezetben élhessenek és tulajdonjogaik védelemben részesüljenek, továbbá figyelmet kell fordítani a társadalmi kohézió erősítésére.
70. A Pristina és Belgrád között az EU közvetítésével zajló párbeszédet illetően a Tanács üdvözlí, hogy mindkét fél kötelezettséget vállalt a főképvisező felé arra, hogy kapcsolataik átfogó normalizálására törekednek, többek között egy jogilag kötelező erejű megállapodás formájában, amely kulcsfontosságú az európai uniós kilátásaik szempontjából, ugyanakkor alapvető fontosságú a régió fenntartható stabilitása szempontjából is.

71. A Tanács üdvözli az irányítási csoport már régóta esedékes, arra irányuló munkájának megkezdését, hogy megszövegezze a szerb többségű koszovói települések szövetségének/közösségének statútumát a 2013. évi brüsszeli megállapodással, valamint a 2015 augusztusában kötött megállapodással összhangban, és mindkét féltől konstruktív részvételt vár el a folyamatban annak érdekében, hogy mielőbb megvalósuljon ez a régóta tett kötelezettségvállalás. A Tanács az energiaügyi megállapodás végrehajtásának még útjában álló akadályok mihamarabbi felszámolására szólít fel. Figyelemmel a lassú előrehaladásra, a Tanács hangsúlyozza, hogy fontos végrehajtani az összes, korábban kötött megállapodást, különös tekintettel a mitrovicai híddal, az integrált határigazgatással és az oklevelek kölcsönös elismerésével kapcsolatban kötött megállapodásokra. A Tanács sürgeti Koszovót, hogy minél előbb, a jóhiszeműség szellemében hajtsa végre a korábban létrejött megállapodások rá eső részét, és konstruktívan működjön együtt Szerbiával bármely jövőbeli megállapodás kidolgozásában és végrehajtásában. A Tanács üdvözli az igazságügyre vonatkozó megállapodás 2017 őszén való végrehajtását, amely biztosítja, hogy integrált igazságszolgáltatási rendszer működjön Koszovóban, és az összes közösség számára garantálja az igazságszolgáltatáshoz való jogot. A Tanács az eddigiekhez hasonlóan a továbbiakban is szorosan figyelemmel kíséri majd Koszovó arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy látható és tartós eredményeket érjen el a Szerbiával fennálló kapcsolatai normalizálásában annak érdekében, hogy Koszovó és Szerbia is továbbhaladhasson az európai integráció útján, ugyanakkor egyikük se gátolhassa a másikat ezen törekvéseiben, továbbá azzal a perspektívával, hogy mindkét fél képes legyen jogainak teljes mértékű gyakorlására és feladatainak teljesítésére. A Tanács elismerését fejezi ki a főképviselőnek a párbeszédben betöltött közvetítői munkájáért, és várakozással tekint a kapcsolatok átfogó normalizálása céljából a felekkel folytatott további, intenzív együttműködése elé.
72. A Tanács emlékeztet arra, hogy a Szerbiával fennálló kapcsolatok normalizálása terén elért előrehaladás a stabilizációs és társulási megállapodás egyik alapvető elve, valamint az EU és Koszovó közötti kapcsolatok és együttműködés továbbfejlesztésének az alapja.
73. Emlékeztetve arra, hogy mély aggodalommal tölti el a Koszovó Szakosított Tanácsaira vonatkozó jogszabályok megkísérelt hatályon kívül helyezése, a Tanács felszólítja Koszovót, hogy nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban továbbra is kötelezze el magát a Szakosított Tanácsok mellett, ezzel is bizonyítva azt, hogy valóban törekszik a jogállamiság és az alapvető szabadságok garantálására, valamint a jogérvényesülés és a megbékélés megvalósítására.

74. A Tanács üdvözli az EULEX Koszovó misszió megbízatásának 2020. júniusig történő meghosszabbításáról született megállapodást. A Tanács felszólítja Koszovót, hogy a továbbiakban is szorosan és ténylegesen működjön együtt az EULEX-szel, és aktívan működjön közre abban, hogy az EULEX teljes körűen és akadályoztatás nélkül tudja teljesíteni megbízatását.
75. A Tanács üdvözli a Koszovó uniós programokban való részvételére vonatkozó általános alapelvekről szóló, az Európai Unió és Koszovó közötti keretmegállapodás megkötését és hatályba lépését, és felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy Koszovó teljes körűen kiaknázza az ezekben a programokban rejlő lehetőségeket. A Tanács üdvözli, hogy Koszovó csatlakozni fog az Erasmus+, a COSME, az Európa a polgárokért és a Kreatív Európa programhoz.
-